

Tisztelt □□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□!

Hivatkozással az Ön által küldött, tizennégy kérdéscsoportból álló elektronikus levélre, amelyet – az Ön kérelmére – közérdekre való hivatkozással benyújtott adatigénylésként kezeltünk, az alábbiakban mellékeljük a kérdésekre adott válaszainkat:

Az Ön kérdése: „2015-ben azt állította a Biodómot a Széchenyi fürdő termálvizével fűtik majd, mikor derült ki, hogy ez nem lehetséges teljes egészében?”

Válasz: Ez így nem pontos! Az Állatkert kezdettől fogva azt állította, hogy a Széchenyi Fürdő termálvizének hőjére alapozza a Biodóm fűtését. És ez így is lesz! Azt viszont soha nem állította az Állatkert, hogy kizárólag csak a termálhővel fog fűteni, sőt, ellenkezőleg, 2011 (!) óta minden ezzel kapcsolatos kommunikáció (sajtótájékoztató, sajtóközlemény, híradás) során szó volt a segédüzemi rendszerek szükségességéről is. Ez szakmai, méghozzá műszaki, energetikai, és egyúttal üzembiztonsági kérdés, amelynek főbb szakmai részletei az alábbiak:

A Biodóm fűtését három környezetbarát megoldás kombinációjával fogjuk biztosítani: napsugárzással az épület különleges szerkezete miatt érvényesülő üvegházhatás révén, a szomszédos Széchenyi Fürdő termálvizének hulladékhőjével, és végül az előbbieket kiegészítésére alkalmazott távhővel. Az Állatkert klasszikus, műemléki területén már 2012 óta használunk termálhőt, s különösen azért kedves a szívünknek, mert a geotermikus energia felhasználása nem jár füstgázok, így üvegházhatású gázok kibocsátásával sem, vagyis teljességgel karbonsemleges, zéró emissziós fűtési megoldásnak mondható. Az Állatkert klasszikus területén található állatházak fűtéséhez nagyon hideg időben helyi kibocsátást jelentő gázkazánok adnak segédüzemi hőellátást a termálhő mellé. Ehhez képest a Biodóm fűtése annyiban lesz más, hogy az üvegház energia hője és a termálhő alapú fűtési rendszer mellett párhuzamosan kialakítandó segédüzemi fűtési rendszerre sikerült a korábbiaknál még inkább környezetbarát fűtési megoldás találni, amelynek szintén nincs semmiféle helyi kibocsátása, és ez a távhő lesz.

A Fővárosi Állat- és Növénykertről közismert, hogy működése során mindig a leginkább környezetbarát, a környezetet legkisebb mértékben terhelő megoldásokat keresi. Ez a helyzet a fűtési rendszerek vonatkozásában is, ahol az elmúlt évek, évtizedek fejlesztései nyomán komoly eredményeket ért el az intézmény.

Az állatkerti állatházak fűtése eredetileg széntüzelésű (egészen pontosan koksszal üzemelő) kazánokkal volt megoldva, a kert területén 18 kazán működött, amelyekben egy-egy szezonban átlagosan 80 vagonnyi kokszot kellett eltüzelnit a szükséges hőmérséklet fenntartása érdekében. Az 1980-as években megvalósított gázprogram nyomán ezeket a kazánokat földgázzal üzemelő kazánokkal váltottuk fel, amelyek nemcsak korszerűbbek, és munkaszervezési szempontból is egyszerűbbek, hanem füstgázkibocsátásuk is lényegesen elmarad a szén alapú tüzeléstől. Az 1980-as években telepített gázkazánokat már az 1994 utáni időszakban az Állatkert rekonstrukciójával párhuzamosan fokozatosan kondenzációs gázkazánokra cseréltük, amelyek nagyobb energetikai hatásfoka még kisebb fajlagos füstgázkibocsátással jár. Emellett egyes létesítményeknél hőszivattyús fűtést alakítottunk ki.

Az állatkerti fűtési rendszer fejlesztésének és környezetkímélőbbé tételének következő fontos mérföldköve egy olyan – európai uniós társfinanszírozással megvalósult – fűtési rendszer kiépítése volt, amely a Széchenyi Fürdő termálvizének hőjét használja fel az állatkerti épületek fűtésére. E fűtési rendszer lényege, hogy a termálvíz a fürdő gépházában elhelyezett hőcserélőben áthaladva lehűl, s eközben hőjének egy részét átadja annak a hőhordozó közegként szolgáló víznek, amelyet aztán az Állatkerti körút alatt átvezetve az állatkerti létesítmények fűtésére felhasználunk (tehát nem maga a termálvíz jön át, hanem az általa felmelegített hőhordozó víz, ezért fogalmazunk úgy, hogy a termálvíz hőjével fűtünk). Természetesen az előző két válaszban részletezett okok miatt a termálhő alapú fűtési rendszer mellett segédüzemi rendszerként továbbra is megmaradtak a kondenzációs gázkazánok, amelyeket a fűtési szezon leghidegebb időszakaiban kiegészítésként használunk a termálhő mellett.

A termálhő alapú fűtési rendszer 2012-ben készült el, így a 2012/2013-as fűtési idény óta már ezt használjuk. Mivel a termálhő zéró emissziós hőforrás, csupán a segédüzemi rendszerek működése során keletkeznek füstgázok, ezért a korábbi állapotokhoz képest jelentős mértékben sikerült csökkenteni mind az üvegházhatású szén-dioxid, illetve az egyéb füstgázok kibocsátását is. Egyébként a 2012 óta elkészült új létesítményeket is rákötöttük a termálhő rendszerre, sőt, a 2018 végén megnyílt Cápasuli esetében az ottani speciális körülmények miatt az is megoldható volt, hogy a szükséges hőt egyedül a termálhőre alapozva biztosítsuk.

Ide tartozik, hogy az Állatkertben kiépített fűtési rendszer létrehozását és üzemeltetését jelentős hazai és nemzetközi szakmai érdeklődés kísérte, intézményünk törekvéseit 2014-ben Greenovációs különdíjjal, 2015-ben pedig Energiahatékony Vállalat díjjal ismerték el. A szakma körében mutatkozó figyelemre jellemző, hogy amikor 2017. június 20-án Maroš Šefčovič, az Európai Bizottság akkori, energiaunióért felelős alelnöke Budapesten járt, fontosnak tartotta, hogy a helyszínen is megtekintse a szóban forgó fűtési rendszert, mint olyan beruházást, amely különösen jó és sikeres példája azoknak az Európai Unió társfinanszírozásával megvalósított energetikai fejlesztéseknek, amelyek a megújuló, illetve tiszta energiaforrások szerepének növelését, illetve a levegőszennyezés csökkentését szolgálják.

Ezt az elvet vittük tovább a Pannon Park, illetve annak központi építménye, a Biodóm energetikai tervezése során is! A Biodómban kialakított fűtési rendszer alapja a szomszédos Széchenyi Gyógyfürdő termálvizének hulladék hője, de szükség esetén a FŐTÁV távhőellátó hálózatából is lehet hőenergiához jutni. A fűtési rendszer többféle üzemállapotban is képes lesz működni, eltérő arányban használva fel a termálhőt, illetve a távhőt, mindenkor a pillanatnyi fűtési igényekhez igazítva. Általánosságban azonban azt lehet mondani, hogy nagyjából 5°C-os külső hőmérsékletig a termálhő alapú fűtés önmagában is elegendő.

Annak, hogy a termálhő alapú fűtés mellett egy párhuzamos, segédüzemi rendszert is ki kell építeni, energetikai, illetve üzembiztonsági okai vannak. A segédüzemi rendszernek egyrészt az a feladata, hogy a fűtési szezon leghidegebb napjain a termálhő alapú rendszerre rásegítve biztosítsa a szükséges hőmennyiségét. Másrészt az is a célja, hogy ha valamilyen ok miatt a termálhő alapú fűtésben üzemzavar keletkezik, akkor se maradjanak a létesítmények fűtetlenek (hiszen amíg a lakossági felhasználóknál a fűtési rendszer üzemzavarait némi kényelmetlenség árán ugyan, de azért lehetséges áthidalni, a melegigényes majmokra természetesen nem adhatunk pulóvert). Ez a termálhő alapú fűtéssel párhuzamos segédüzemi rendszer az Állatkert klasszikus területén kondenzációs gázkazánokkal történő hőtermeléssel működik, a Biodómban viszont a segédüzemi rendszerhez a FŐTÁV távhővezetéke szolgáltatja majd a szükséges hőt. Ez a gázkazánokhoz képest ismét szerencsésebb megoldás környezetvédelmi szempontból.

A termálhő alapú fűtési rendszerrel kapcsolatos szakmai információkat, ideértve a segédüzemi rendszerek szükségességét is, többek közt az alábbi alkalmakkor bocsátottuk a sajtó, és rajtuk keresztül a szélesebb nyilvánosság rendelkezésére:

- az Állatkert klasszikus területét termálhővel ellátó fűtési rendszer 2011. szeptember 15-én megtartott „alapcsőletételkor”, illetve az eseményről kiadott közleményben;
- a fűtési rendszer kivitelezésének befejezése után kiadott 2012. június 18-i sajtóközleményben;
- Maroš Šefčovič 2017. június 20-i látogatásához kapcsolódó nyilvános eseményen, illetve az ennek kapcsán kiadott sajtóközleményben;
- a Pannon Park hőellátása tárgyában az Állatkert és a FŐTÁV közötti megállapodás aláírásáról 2017. október 27-én kiadott sajtóközleményben.

A fentiekén túl az Állatkert hivatalos honlapján is számos anyagot tettünk közzé ebben a témakörben. A felsorolt sajtóesemények mindegyikén elhangzott, az említett sajtóközlemények mindegyikébe bekerült, és a honlapra felkerült anyagokban is mindenütt szerepel az a tény, hogy a termálhő alapú fűtési rendszer mellett segédüzemi fűtési rendszerre is szükség van.

Az Ön kérdése: „Miért kellett Főtáv vezetéket is kiépíteni, ez mennyibe került?”

Válasz: A FŐTÁV Budapesti Távhőszolgáltató Zrt. által az Állatkert fejlesztésétől függetlenül megvalósított stratégiai hálózatfejlesztésének költségeivel kapcsolatos adatot nem kezelünk. Ugyanez

a helyzet a Kispest-Angyalföld stratégiai távhő gerincvezetékétől az Állatkerti körút mentén vezető leágazás kivitelezésének költségeire vonatkozó adatokkal is. A mi oldalunkról nettó 193 millió forint csatlakozási díj jelentkezett. Hozzávetőleg hasonló költséget jelentett volna, ha a termálhő mellé nem távhőt használunk, hanem segédüzemi gázkazánokat építünk be (hőközpont, kazánok, kazánház, kémény), csak az kevésbé lett volna környezetbarát megoldás. Ráadásul a kiépített leágazás alkalmas arra, hogy a jövőben az Állatkert harminc régi épületében is a távhő adja majd a termálhő kiegészítésként szükséges hőt a most használt gázkazánok helyett.

Az Ön kérdése: „Mennyire taksálja az éves üzemeltetési költséget, mennyi plusz forrás szükséges ehhez éves szinten, erre van-e ígérete a fenntartótól?”

Válasz: A Fővárosi Állat- és Növénykert működési költségeinek nagyobbik részét saját működési bevételeiből fedezi, sőt, az országban működő kulturális közintézmények közül alighanem itt a legmagasabb az önfinanszírozási arány. A Biodómhoz hasonló külföldi létesítmények tapasztalatai alapján okkal feltételezhető, hogy a működési költségek növekedését a növekvő látogatószámból keletkező nagyobb bevétel ellensúlyozza majd. Emiatt ilyen ígéretet nem kértünk a fenntartótól.

Az üzemeltetés költség tényadatai természetesen majd csak az üzemeltetés megkezdése után keletkeznek, így ilyenekkel jelenleg nem rendelkezünk. Nagyon durva becslések szerint nagyjából 1-1,3 milliárd Ft közötti dologi költségről lehet szó, és ez az időjárás, a kialakításra kerülő működési protokoll és más tényezők függvényében mind felfelé, mind lefelé változhat. Ami a mérnöki vélemények alapján biztosan mondható, az az, hogy a beépített kapacitások és az azok nyomán jelentkező költség megfelel annak, ami egy ilyen méretű, ennyi látogatót fogadó bármely közösségi létesítménynél szokásos. Például a várható villamosenergia igény is hasonló nagyságrendű, mint a Budapesten található több mint két tucat nagyméretű, sok ember által használt nyilvános épületé, amilyenek a bevásárlóközpontok, nagyobb sportcsarnokok, kulturális, oktatási, egészségügyi intézmények. Konkrétabban: pl. a Biodóm villamosenergia igénye a nagyobb plázákénak a fele alatt marad, a közepesekéhez, vagy egy hasonló alapterületű irodaházhoz, kórházhoz, oktatási épületegyütteshez hasonló nagyságrendű.

Az Ön kérdése: „Az első tervek szerint egy részben zöld tetővel fedett, üvegházról szóltak, miért hagyták el a környezetbarát zöldtetőt?”

Válasz: Minden fázisban a fényáteresztő tető és a zöldtető kombinációja volt a terv, és most is ez a helyzet. Az arány változott, nagyobb a fényáteresztő tető. Erre a változtatásra azért került sor, mert a Biodóm belső terében bemutatni kívánt élőlények, mindenekelőtt a növények fényigényét elemezve ez a célravezetőbb. Ezzel együtt zöldtető is lesz a Biodóm karéjának tetején, amely a membránhéj alsó része mentén egy az egész épületet körülölelő zöld gyűrűt képez majd, összesen 600-700 négyzetméter alapterületen. Ide részben olyan növényeket telepítünk majd, amelyek a karéj fala mentén lefüggve is tudnak növekedni.

A Pannon Park szabadtéri részein a vidámparki időkhöz képest sokkal nagyobb arányban lesz zöldfelület. Hangsúlyozzuk, hogy ebbe még nincsen beleszámolva a Biodóm belső terébe, a fényáteresztő tető alá telepítendő növényzet. Ráadásul egy másik környezetbarát cél is jobban teljesül, mert a nagyobb fényáteresztő felület miatt a napsugárzás szerepe növekszik az épület hőenergia mérlegében, azaz kevesebb egyéb eredetű energiafelhasználásra lesz szükség a megfelelő hőmérséklet biztosításához.

Az Ön kérdése: „Hány fát kellett kivágni a beruházás kapcsán, hányat átültetni. Ezek közül, hány pusztult el?”

Válasz: Bár a fakivágás szenzitív téma, tudnivaló, hogy a zöldfelület-gazdálkodás és parkfenntartás gyakorlatához a fakivágás éppúgy hozzátartozik, mint az ültetés, vagy épp a faápolás különböző műveletei. Tehát vannak olyan esetek, amikor igenis helye van a fák kivágásának. Máskülönben az adott park faállománya nem változatos korú faegyedekből, hanem évről évre öregedő állományból állna, amely a park hosszútávú fenntartása szempontjából sem lenne szerencsés.

Az Állatkert szépen gondozott parkjában az elmúlt években, évtizedekben is rendszeresek voltak a fakivágások: egy évben átlagosan 6-8 fa kivágására van szükség kertészeti okok miatt. De ez nem áll ellentétben azzal a ténnyel, hogy a kertben olyan gazdag a növényzet, s az egységnyi területre jutó fák száma meghaladja azt, ami pl. a Városliget közparki részére jellemző, hiszen éppen ezért lehetséges ez, mert a kertben szakszerű parkfenntartás folyik, amelynek bizonyos esetekben a fakivágás is részét képezi.

Kifejezetten a Pannon Park, illetve Biodóm beruházás miatt egyetlen fát sem kellett kivágni. A területen kivágásra került fákat akkor is ki kellett volna vágni, ha a területen nem Pannon Park, Biodóm létesül.

A tervezők arra törekedtek, hogy a fák minél nagyobb számban érintetlen módon a helyükön maradjanak, és az épületek alaprajzát is befolyásolta ez a szempont. Azon fák esetében, amelyeknél ez nem volt lehetséges, de a fa egészséges volt, az átültetést választottuk. Tehát **kivágásra csak azok a fák kerültek, amelyeket állapotuk miatt kertészeti okból egyébként is ki kellett vágni**, és emiatt állapotuk miatt nem volt érdemes átültetni. Az ilyen okok miatt kivágott fák száma az új, nagyjából 8 hektárnyi területeken a beruházás kezdetétől eltelt hét év során 115 egyed volt, ami évi 9,6-os átlagnak felel meg. Ez nyugodtan összevethető a hagyományos állatkerti területen (kb. 10 hektár) ugyanebben az időszakban évenként kivágásra került fák számával, arra is figyelemmel, hogy a Vidám Parktól nagyon rossz egészségi állapotú faállományt örököltünk.

A szükséges fakivágásokról szóló döntés minden esetben az erre vonatkozó szakmai protokoll alapján, meghatározott rend szerint születik. Ebben első körben az intézményünk magasan képzett illetékes kertészmérnök, természetvédelmi mérnök, környezetvédelmi mérnök, illetve biológus végzettségű szakemberei megvizsgálják a fát, mérlegelik a lehetőségeket, majd úgy találják, hogy ha a fa nem megmenthető, megindítják a jogszabályban előírt fakivágási engedélyezési eljárást. Fakivágás ennek az eljárásnak a lefolytatása után történik, mint ahogyan a fa pótlása is. Kivételt jelenthet élet-, vagy balesetveszély, de ekkor is van hatósági eljárás.

Ami a **faátültetéseket** illeti, a fejlesztési területen összesen 67 faátültetést hajtottunk végre. Az átültetett fák közül 11 átültetése volt sikertelen, de ennek nagy részét az a 8 juhar (korai és mezei juhar) adja, amelyeknél az átültetés azért volt sikertelen, mert ezeknek a fáknek a gyökérzete korábbi helyén lényegében építési törmelékben nőtt, s bár megkíséreltük az új helyen ideálisabb talajviszonyok közé helyezni, a korábbi hely adottságaival összefüggésben kialakult hátrány sajnos nem tette lehetővé a sikeres átültetést.

Amint a fenti számokból is látható, az átültetett fák igen nagy része kiválóan reagált az átültetésre, ami nagy eredmény azokhoz a korábban itt is, ott is hangoztatott véleményekhez képest, melyek szerint a „faátültetés lényegében nagyon drága fakivágás” lenne. Hasonlóképpen nagy eredmény ahhoz képest, hogy korábban ugyancsak lehetett olyan vélekedést is hallani, hogy a nagyobb, korosabb fák átültetése „lehetetlenség” lenne. Ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni az átültetésre került fák legnagyobbikát, egyben a Magyarországon eddig átültetett legnagyobb fát, egy 101 cm törzsátmérőjű platánt, amelynek átültetésekor a fa, a gyökérzet, a földlabda és az azt összetartó kaloda együttes tömege 107 tonna volt. Az átültetés előkészítését 2016 tavaszán kezdtük meg, maga az átültetés 2017 nyarán történt, s az új helyre áthelyezett platán az azóta eltelt 2018-as és 2019-es szezonban is pompás lombot hozott, s azóta is kiváló egészségnek örvend.

Az Ön kérdése: „A kormány azt állítja, 2017-ben abban a tudatban szavazta meg a szükséges 43,7 milliárd forintot, hogy ennél több pénzre nem lesz szükség, a Főváros is értetlenül áll a költségnövekedés előtt. Ezek szerint nem mondanak igazat? Kérem mellékelje azokat a dokumentumokat, ahol ön a kormány és a főváros számára korábban világosan kifejti, hogy a 2017-es határozat után is további jelentős költségekre kell számítani az államnak. Kérem mellékelje a válaszokat is. Miből adódnak ezek a költségek? Miért nem került bele a 43,7 milliárd forintba a berendezés ára?”

Válasz: A kormány döntését a 43,7 milliárd forintról a 2016 második felében, 2017 elején készített költségbecslések alapozták meg. A tervezők, becslők, állatkerti szakemberek az akkori tudásból kiindulva, az akkor rendelkezésre álló tervekre, kisebb projekt területre számolva, akkori szakmai előírásokra építették, és alappal gondolták, hogy ennél több pénzre nem lesz szükség. 2018 végén, 2019 elején már elkészültek a Fővállalkozó vállalása eredményeként a kiviteli terveknek azok a változatai, amelyek számos, korábban nem ismert feladatot tartalmaztak, vagy korábbi mennyiségek becsléseit megváltoztatták.

Összességében a projekt végeredménye érdekében emelkedett (illetve várhatóan emelkedik, hiszen pontosabb számok csak a közbeszerzési eljárások alapján lesznek) a bekerülési költség, ugyanis nagyobb területen, jobban működtethető létesítményekkel, több látogatói élménnyel és szolgáltatással, több közösségi értékkel, nagyobb közösségi haszonnal jöhet létre a Pannon Park.

A kormányzati, önkormányzati döntés-előkészítő dokumentumok közreadásában nincsen illetékességünk.

Az Ön kérdése: „Önök azt állították, „Kisebb volt a fejlesztési terület kb. 13 ezer m²-rel, korábban nem is volt még az Állatkert birtokában a Varannó utca, Toxikológia, MÁV, stb., most nagyobb lett a rendezésre váró területet.” Az ön nyilatkozatiból és dokumentumokból az derül ki, hogy a Varannó utca, Toxikológia, MÁV-terület már 2017 előtt a projekt része volt. Kérem pontosan nevezze meg azokat a területeket, amik a 2017-es kormányhatározat után lettek a projekt része. Ezeket ki határozta el, ki kezdeményezte, milyen célból, és forrásokra számítva? Ez mekkora plusz összeget jelent az Önök becslése szerint?”

Válasz: A területek Kormány és önkormányzati határozatokkal kerültek a használatunkba, de a jogi rendezés több évig húzódott el, még ma is tart.

Kiinduló állapot 2014 elején, a tervezés első szakaszában: „régí”, csonkított állatkerti terület 107.619 m²; karantén és háttérkertészet 3.805 m², összesen 111.424 m². Nem a PP projekt része.

Tartós használatba került területek: az egykori Vidámpark terület volt az eredeti projektterület (65.335 m²). Ez a projekt része volt a jelzett időben, a Biodóm ezeken az egyesített telkeken épül.

Nem lettek a projekt részei a következők, de számos feladatot kell elvégezni: csapadékvíz elvezetés, burkolat rekonstrukció, közműekkel kapcsolatos munkák, világítás, stb.

Növekedett az Állatkert használatában került terület kb. 13 ezer nm-rel. Itt kétféle dolog van: jogilag a projekt tervezésekor még nem volt rendezett a többi kisebb területrész, de mára ezek tartós használata rendezett, ingatlanjogilag nem mindegyik, így nem lehetett rájuk minden beruházás-előkészítési folyamatot elvégezni: ilyenek az egykori Varannó utca, volt Zuglói Önk. tulajdon (mai napig csak részben rendezett, a rendezett része sem volt ennek a projektnek tárgya) 3.209 m²; egykori Toxikológiai Intézet Magyar Állam, 2.160 m²; MÁV Nyugati pu. szegélyrészek 1.926 m².

A másik kategória: átmenetileg rendezett használatú területek: Varannó utca maradéka (Zuglói Önkorm.) 1.129 m²; Hungária krt. felüljáró szegélye 1.712 m²; Hungária krt. felüljáró alatti terület 3.424 m².

Az Ön kérdése: „Önök azt állították, „a kerítésen kívüli feladatok a korábbi becslésekben egyáltalán nem szerepeltek”, ezek mikor, kinek a kezdeményezésére lettek a projekt részei? Miért az FÁNK projektéhez tartozik pl. a Hermina út rendbetétele? Ez mekkora összeget jelent az Önök becslése szerint?”

Válasz: A kerítésen kívüli feladatok a korábbi becslésekben, beruházási célokmányban egyáltalán nem szerepeltek, és ezek nem lettek a projekt részei, ma sem azok, és a jövőben sem, hiszen másik ingatlanon jelentkeznek.

2019 során azonban indokolt volt felhívni a döntéshozók figyelmét a Hermina út állapotára, és kezdeményezni annak jó állapotba hozatalát. Annak érdekében, hogy a döntéshozók számára a hátralévő valamennyi munka teljeskörű, magas színvonalú megvalósításhoz szükséges forrásigény ismert legyen, az Állatkert jelezte ezt a tényt is, mindenkor kerítésen és projekten kívüli teendőként, hiszen ez olyan új beruházási feladat, amelynek megoldására indokoltnak tart forrást allokálni. Szakemberek felmérték a szükséges teendőket, munkamennyiségeket, és a forrásigényt mintegy 800 millió Ft-ra becsülték 2019 elején.

Az Ön kérdése: „Azt állatják, hogy „az eredeti műszaki tartalom módosult a kiviteli tervezés és kivitelezés során” szükségszerű állapotjelítési, üzemeltetési ésszerűsítéseket, időközben meghozott szabályokról írtak. Kérem írják le pontosan mik azok a tételek, amik jelentősen növelték a költségeket, kérem magyarázzák el, miért nem lehetett ezeket 2017-ben látni? Kinek a felelőssége, hogy ezek nem voltak ismertek önök előtt, miért nem szerezték be a szükséges véleményeket? Kérem számszerűsítsék ezeket a többletkiadásokat is. „

Válasz: Ezeket a tételeket a hozzájuk tartozó indoklással a szerződésmódosítások szövege tartalmazza. a dokumentumok a Közbeszerzési Hatóság oldalán a vonatkozó jogszabályok szerint közzé lettek téve.

Az Ön kérdése: „A költségnövekedés okaként írják le, hogy olyan elemekre is forrást kellett szánni, mint „a vendéglátás tárgyi eszközeire, illetve a Hullámvasút korszerűsítésére”. Kinek a felsőssége, hogy ezt nem látták előre? Miért nem a leendő üzemeltető állj a vendéglátás tárgyi eszközeit? Kérem számszerűsítsék ezeket a többletkiadásokat is.”

Mindegyik elemnél más ok jelentkezett, ezeket nem lehet együtt kezelni. Közös bennük, hogy 2019 elején a hátralévő valamennyi munka teljeskörű, magas színvonalú megvalósításhoz készítettünk áttekintést, és az Állatkert jelezte, hogy mely többlet-feladatok megoldásáról tart indokoltnak új döntést hozni. Természetesen a döntéshozók ezekből a *teljeskörűnek tekintett* javaslatokból több elemet elfogadhatnak, vagy elutasíthatnak. Itt az volt a feladat, hogy a döntéshozókat teljeskörűen tájékoztassuk, bemutassuk a lehetséges alternatívákat, és javaslatot tegyünk a legjobb változatra.

Például a Hullámvasút-Mesecsónak műemlék komplexum és környezetének 2019 elején felmért korszerűsítését tavaly 2,5 milliárd Ft-ra becsülték. Egy egyszerű technikai rekonstrukció, amivel 2017-ben előre terveztek, ennél sokkal kevesebbe kerül (700-750 millió Ft) – akkor ezt látták előre, de ez ma is opció. Akár olyan döntést is hozhatnak, amely lemond e létesítményekről, ekkor is jelentkeznek feladatok, amelyeknek költsége is van, de ezek nagyságrenddel kisebbek.

A vendéglátás tárgyi eszközeit korábban döntően egy leendő üzemeltető beszerzésében terveztük. Ám itt is igaz a korábbi kiindulópont: 2019 elején a hátralévő *valamennyi* munka teljeskörű, magas színvonalú megvalósításhoz készítettünk áttekintést, és az Állatkert jelezte, hogy mely többlet-

feladatok megoldásáról tart indokoltnak új döntést hozni, köztük vendéglátás tárgyi eszközeinek beszerzéséről. Ezt a tételt mintegy 660 millió Ft-ra becsülték a bevont szakértők. De itt is mérlegelni kell: abban az esetben, ha az üzemi bevételeket magasabb szintre lehet beállítani, akkor az üzemi költségek fedezete is nagyobb.

Ismétlésként: 2019 elején a hátralévő valamennyi munka teljeskörű, magas színvonalú megvalósításhoz készítettünk áttekintést, és az Állatkert jelezte, hogy mely többlet-feladatok megoldásáról tart indokoltnak új döntést hozni. Természetesen a döntéshozók ezekből a *teljeskörűnek tekintett* javaslatokból több elemet elfogadhatnak, vagy elutasíthatnak. Ismétlés: a döntéshozók megfelelően körültekintő, teljeskörű tájékoztatása, javaslatétel a legjobb változatra, más alternatívák bemutatása a projektet vezető főigazgató felelőssége. 2017-ben a jelzett két tételre kisebb összegeket állítottunk be a technikai részletek, tervek akkori tudása szerint. Azóta ezeket részletesen elemezték, elkészültek részlettervek, és többféle döntésre van lehetőség.

Az Ön kérdése: „Azt állítják „egyes projekt-elemek ma többbe kerülnek, mint ahogy 3-4 évvel korábban megbecsülték.” Miért nem lehetett 2,5 évvel ezelőtt a kormány elé terjeszteni egy tartható költségvetést?”

A fő befolyásoló tényezők a következők:

1. Kisebb volt a fejlesztési terület kb. 13 ezer m²-rel, korábban nem is volt még az Állatkert birtokában a Varannó utca, Toxikológia, MÁV, stb., most nagyobb lett a rendezésre váró területet.
2. A kerítésen kívüli feladatok a korábbi becslésekben egyáltalán nem szerepeltek – Hermina út járda, fasor, itt is vannak beruházási feladatok (útépítés, tereprendezés, parkosítás, közműfejlesztés, stb.). Akkor külső partnerekre számítottak a megoldásukban. Most viszont a kerítésen kívüli feladatokat is felmérték és költségét megadták – ezeket a Pannon Parktól függetlenül is el kellene végezni a terület, vagy az ügy gazdájának.
3. Az eredeti műszaki tartalom ugyan javára, de módosult a kiviteli tervezés és kivitelezés során – mint szinte minden nagy beruházásnál –, mert azt vagy a gyakorlati kivitelezhetőség szükségessé tette, vagy a terveket hazai és nemzetközi szakértők ellenőrizték, és szükségszerű állapotjóléti, üzemeltetési ésszerűsítéseket, aktuális szabályok beépítését és más fontos új elemeket javasoltak. Többlet szakértelem 2019-től jelent meg az Állatkertnél is, amikor üzemeltetési szakemberek is bekapcsolódhattak a beruházásba, akik a megoldásokat elemezték, javításokat javasoltak.
4. Meghosszabbodott a megvalósítás időtartama mindezek és a kivitelezés későbbi elkezdése miatt, ami több mérnök-időt, és hosszabb üzempróbát indokolt.
5. Olyan projekt-elemekre is megismerték a költségeket, amelyek korábban nem kerültek bele a becslésbe. Bár még 2017 elején sem terveztek költséget néhány projekt-elemre, de most már egyértelműen látszik a szükségességük. Forrást kellene szánni pl. a rendezvények, vagy a vendéglátás tárgyi eszközeire, illetve a Hullámvasút korszerűsítésére (elkészült az egyszerű rekonstrukción túlmutató rehabilitáció javaslata, nagyobb baleset- és üzembiztonsággal és több élmény elemmel).
6. Végül egyes projekt-elemek ma egyszerűen többbe kerülnek, mint ahogy 3-4 évvel korábban megbecsülték. Azért, mert vagy több információ alapján készültek el azóta tervek, részletes felmérések, árvizsgálatok, beérkeztek aktuális indikatív árajánlatok, vagy megváltoztak a beszerzési feltételek, emelkedtek a munkabérek és az anyagárak, változott a devizaárfolyam. Ezek az árnövelő hatások elsősorban a következő, még hátralévő feladatoknál jelennek meg: az állatgyűjtemények beszerzése; a külső és belső növényesítés; a dekoráció, belsőépítészeti; a tartalomfejlesztés, kiállítási és IT rendszerek; a jegy- és beléptető rendszer; az üzemeltetéshez szükséges mobíliák beszerzése, a marketing, reklám, PR feladatok költségei. A minőség is fontos szempont – az olcsóbb megoldások magasabb üzemköltségeket hoznak majd. Sajnos az is tény, hogy mind hazai, mind nemzetközi szinten a konjunktúra miatti kapacitáshiány és ebből fakadó áremelkedés tapasztalható az építő-kivitelező szektorban, aminek egyes szűk kapacitású speciális területeken, amelyekre a Biodóm berendezéséhez

szükség lenne, különösen komoly volt a mértéke. Ezeken a területeken a hazai kapacitás minimális, a külföldi iránt pedig megnőtt a megrendelői igény. Emiatt több ilyen szakma esetében a tapasztalható árnövekedés meghaladja az évi 30 %-ot, halmozott mértéke az eredeti kalkuláció időpontjától és a tevékenység féleségtől függően 25 és 60 % közé tehető. Ilyen például a műszikla dekoráció építése.

Az Ön kérdése: „Kérem számszerűsítsék ezeket a többletkiadásokat is.”

Válasz: A többletkiadások számszerűsítése a közbeszerzési eljárások eredménye alapján lesz lehetséges. A kormányzati, önkormányzati döntés-előkészítő dokumentumok közreadásában nincsen illetékességünk.

Az Ön kérdése: „Kérem becsülje meg azt az összeget, ami feltétlenül szükséges a Biodóm berendezéséhez, megnyitásához. Kérem becsülje meg azt az összeget, amit meg lehet spórolni azzal, ha szakaszosan adják át a létesítményt, például az akvárium nélkül.”

Válasz: A Biodóm berendezéséhez, megnyitásához feltétlenül szükséges összeg meghatározására egy elemzést, illetve vizsgálatot indított a közelmúltban a Fővárosi Önkormányzat, általa megbízott fejlesztési mérnök cég bevonásával. Ennek elvégzését követően lehet csak a kérdésre válaszolni, sőt még ekkor sem pontosan, hiszen ehhez le kell folytatni számos közbeszerzési eljárást is – amelyek közül egyesek megindítása csak a forrást meghatározó döntést követően lesz majd jogszerű. Így most nem tudunk ilyen számot.

A Pannon Park program önállóan kezelhető elemeinek elkészítésére eltérő idő- és forrásszenáriók esetére is készültek elemzések, pl. a Biodóm egyszerre készül el, 2021-re, vagy 2021-22-re csak az Akvárium készül el a Biodómban, vagy 2021-22-re csak az Ósvadon készül el a Biodómban, vagy 2021-22-re csak alacsony minőségben, vagy egyáltalán nem készül a Biodóm egyik eleme sem, esetleg a beruházás bizonytalan időre megszakad.

Az egyes szenáriók előnyeinek és hátrányainak az összehasonlítása alapján az volt megállapítható, hogy a legkedvezőbb hatású, legtöbb előnyt és a legkevesebb hátrányt jelentő változat az, ha Biodóm egyszerre készül el, 2021-re, és amennyiben ennek költségvetési feltételei megteremthetők, akkor ezt érdemes a döntéshozóknak javasolni, valamennyi körülmény és kapcsolódó költség áttekintésével.

Az Ön kérdése: „Kérem írja le, érez e személyes felsőséget, hogy a költségek így megszaladtak? Gondolkodik-e a lemondáson? Hogyan értelmezi Karácsony Gergely szavait, hogy a beruházás „túl nagy lépték volt nekik””

Válasz: A fenti kérdésekkel kapcsolatos adatot a Fővárosi Állat- és Növénykert nem kezel. Az intézménynek továbbá nem dolga a főpolgármester úr szavait kommentálni.

Végezetül tisztelettel tájékoztatjuk, hogy a kérdéseket, illetve a rájuk adott válaszokat honlapunkon is közzétesszük, természetesen a vonatkozó adatvédelmi szabályok betartása mellett.

Üdvözlettel:

Fővárosi Állat- és Növénykert
Közönségszolgálat